

Årsberetning 1. januar 2016 – 30. juni 2017

Udvalgene vedrørende
Videnskabelig Uredelighed

April 2019

Udgivet af Nævnet for Videnskabelig Uredelighed
(erstattede pr. 1. juli 2017 Udvalgene
vedrørende Videnskabelig Uredelighed)
c/o Styrelsen for Forskning og Uddannelse
Bredgade 40
1260 København K
Tel.: 3544 6200
sfu@ufm.dk
www.ufm.dk

Publikationen kan hentes på ufm.dk/publikationer

ISSN: [000-00-0000-00-0]

ISBN (elektronisk publikation): 978-87-93706-50-7

Årsberetning 1. januar 2016 – 30. juni 2017

Udvalgene vedrørende Videnskabelig
Uredelighed

April 2019

Indhold

1. Forord	5
2. Sager afgjort i 2016 og 2017	6
3. Lov nr. 383 af 26. april 2017 om videnskabelig uredelighed m.v.	7
4. Aktiviteter vedrørende integritet i forskning	8
4.1 Den danske kodeks for integritet i forskning	8
4.2 Finanslovsmidler til aktiviteter vedrørende integritet i forskning	8
4.3 EU	8
4.4 European Network of Research Integrity Offices (ENRIO)	9
4.5 5th World Conference on Research Integrity	9
5. Medlemmer og suppleanter i Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed	10

1. Forord

Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed afgiver hermed årsberetning for perioden 1. januar 2016 til 30. juni 2017.

Denne årsberetning omfatter perioden fra den 1. januar 2016 til den 30. juni 2017 og drejer sig om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed (udvalgene). Udvalgene blev den 1. juli 2017 nedlagt og erstattet af Nævnet for Videnskabelig Uredelighed (nævnet).

I den omhandlede periode blev der ikke indbragt sager for udvalgene. Lovforarbejdet, der førte til lov nr. 383 af 26. april 2017 om videnskabelig uredelighed m.v., har i stor udstrækning taget udgangspunkt i 12 anbefalinger, som et ekspertudvalg fremsatte i Rapport om det danske uredelighedssystem - Anbefalinger til håndtering af videnskabelig uredelighed i Danmark. Rapporten blev offentliggjort i december 2015.

Som led i arbejdet med at sikre integriteten og troværdigheden af forskning udført i Danmark afholdt udvalgenes sekretariat et møde om integritet i forskning for medlemmerne af netværket vedrørende Code of Conduct for Research Integrity. Sekretariatet deltog endvidere i internationale møder og netværk med henblik på videnopbygning og erfaringsudveksling med andre lande.

I forlængelse heraf har andre lande vist interesse for udviklingen i Danmark. Sverige har eksempelvis igangsat en "utredning om videnskabelig uredelighed" og har i den forbindelse holdt møder med sekretariatet med henblik på videnopbygning om blandt andet det danske system.

Fra den 28. maj 2017 til den 31. maj 2017 blev den 5. verdenskonference om integritet i forskning afviklet i Amsterdam, hvor udvalgenes sekretariat deltog. Et af de store temaer på konferencen var udfordringerne i forbindelse med at fremme gennemsigtighed og ansvarlighed i forskning.

København, april 2019

Jens Hartig Danielsen

Landsdommer, dr.jur., ph.d.

Formand for Nævnet for Videnskabelig Uredelighed

2. Sager afgjort i 2016 og 2017

I perioden fra den 1. januar 2016 til den 30. juni 2017 har Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed ikke afgjort nogen sag.

3. Lov nr. 383 af 26. april 2017 om videnskabelig uredelighed m.v.

Lov nr. 383 om videnskabelig uredelighed m.v. (loven) fastsætter rammerne for behandling af sager om videnskabelig uredelighed og tvivlsom forskningspraksis. Loven bygger blandt andet på 12 anbefalinger fra et ekspertpanel nedsat i 2015 af uddannelses- og forskningsministeren.¹

Loven indebærer blandt andet, at:

- Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed er erstattet af ét centralt nævn, Nævnet for Videnskabelig Uredelighed, der består af en formand og 8-10 faglige medlemmer, jf. lovens § 5, stk. 1. Baggrunden for, at udvalgene er erstattet af ét centralt nævn, er blandt andet "et ønske om at ensarte behandlingen af sager om videnskabelig uredelighed på tværs af forskningsområder og strømline sagsbehandlingen ved, at der kun er ét samlet nævn, der skal sekretariatsbetjenes"²
- anmeldelser om videnskabelig uredelighed skal som udgangspunkt indgives ved den forskningsinstitution, hvor forskningen er udført, og forskningsinstitutionen skal sikre, at anmeldelsen indeholder de nødvendige oplysninger inden sagen oversendes til nævnet, jf. lovens § 11
- i loven er der blandt andet definitioner på "videnskabelig uredelighed" og "videnskabelige produkter", jf. lovens § 3, stk. 1
- det er alene Nævnet for Videnskabelig Uredelighed, der træffer afgørelse i sager om videnskabelig uredelighed i videnskabelige produkter, jf. lovens § 4, stk. 1
- forskningsinstitutionerne behandler tilfælde af tvivlsom forskningspraksis, jf. lovens § 19, stk. 1

Loven trådte i kraft den 1. juli 2017.

¹ <https://ufm.dk/forskning-og-innovation/rad-og-udvalg/andre-udvalg-og-fonde/ekspertudvalg-vedr-uvvu>. Ekspertudvalget bestod af en formand og seks andre medlemmer fra en række af landets universiteter.

² Se lovforslag nr. L 117 af 25. januar 2017, bemærkningerne til § 5.

4. Aktiviteter vedrørende integritet i forskning

Den internationale udvikling af integritet i forskning er indgået i det danske arbejde på området ved videndeling og sikring af ensartethed m.v.

Nedenfor følger en kort gennemgang af nogle af de væsentligste aktiviteter og tendenser i perioden.

4.1 Den danske kodeks for integritet i forskning

Styrelsen for Forskning og Uddannelse følger implementeringen af den danske kodeks - Code of Conduct for Research Integrity - på de danske universiteter og arrangerer i den forbindelse årlige netværksmøder for institutionerne, der har tilsluttet sig kodekset. Styrelsen vil i 2019 igangsætte et arbejde vedrørende en gennemgang og et "service-tjek" af kodekset med henblik på en eventuelt revision heraf.

4.2 Finanslovsmidler til aktiviteter vedrørende integritet i forskning

Med finansloven for 2017 blev der afsat midler til aktiviteter til at fremme forskningsintegritet og støtte arbejdet i Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed. Baggrunden herfor var et ønske om at styrke integritet, ansvarlighed og troværdighed i forskning. Under finanslovens § 19.46.02.10, punkt 11, om Open Science og Forskningsintegritet, fremgår det blandt andet, at bevillingen til forskningsintegritet bør gå til fastlæggelsen af incitamenter, der vil være medvirkende til styrkelse af integritet i forskning, og at dette skal ses i sammenhæng med den danske kodeks for integritet i forskning.

I december 2016 har Styrelsen for Forskning og Uddannelse givet bevilling til finansiering af tre forskningsprojekter om forskningsintegritet. Det drejer sig om projektet *Practicing Integrity*, projektet *Practices, Perceptions and Patterns of Research Integrity (PRINT)* og projektet *Impacts of International Mobility on Danish Research Integrity*. Styrelsen bliver løbende orienteret om projekternes fremdrift og resultater. Projekterne har en forventet løbetid på ca. 2 år.

4.3 EU

Styrelsen for Forskning og Uddannelse indgår i de relevante organer i EU, hvor også spørgsmål om forskningsintegritet m.v. drøftes, herunder EU's dagsorden om Open Access.

4.4 European Network of Research Integrity Offices (ENRIO)

Styrelsen for Forskning og Uddannelse deltager fortsat i netværksmøderne i ENRIO.

ENRIO er et uformelt netværk, der består af 31 medlemsorganisationer fordelt over 23 europæiske lande. Netværkets hovedfokus er spørgsmål om forskningsintegritet.³

Netværkets hovedformål er således udveksling af erfaringer og anden information samt at skabe et forum for drøftelser af aktuelle problemstillinger og initiativer vedrørende integritet i forskning. Der afholdes møder to gange årligt.⁴ I perioden fra den 1. januar 2016 til den 30. juni 2017 har styrelsen deltaget i 3 møder i henholdsvis Ljubljana, Wien og Amsterdam.

4.5 5th World Conference on Research Integrity

Den femte verdenskonference om integritet i forskning blev afholdt i Amsterdam fra den 28. maj 2017 til den 31. maj 2017. Det overordnede tema for konferencen var genemsigtighed og ansvarlighed, *transparency and accountability*.

³ SE <http://www.enrio.eu/about-enrio/>

⁴ Årsberetning 2014-2015 – Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed, s. 14.

5. Medlemmer og suppleanter i Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed

Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredeligheds medlemmer og suppleanter (tre stående udvalg) i perioden fra den 1. januar 2016 til den 30. juni 2017 fremgår af nedenstående tabeller. De tre udvalg havde en landsdommer som fælles formand.

Tabel 1

Formand for Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed

Navn	Titel	Beskikkelsesperiode
Anne Birgitte Thalbitzer	Landsdommer	01.09.2014 – 30.06.2017

Tabel 2

Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for sundhedsvidenskabelig forskning

Navn	Titel	Beskikkelsesperiode
Jens Christian Djurhuus	Professor	01.02.2016 – 30.06.2017
Lise Wogensen Bach	Prodekan, professor, dr.med.	01.02.2012 – 30.06.2017
Bente Gammelgaard	Professor	01.02.2012 – 30.06.2017
Henrik Ib Nielsen	Professor	01.02.2016 – 30.06.2017
Bente Pakkenberg	Professor, dr.med.	01.02.2012 – 30.06.2017
Olaf Nielsen	Professor	01.02.2012 – 30.06.2017

Medlemmer fratrådt i perioden for årsberetningen

Navn	Titel	Beskikkelsesperiode
Ole Haagen Nielsen	Professor, overlæge, dr.med.	01.02.2010 – 31.01.2016
Ole Steen Nielsen	Prodekan, dr.med.	01.02.2012 – 31.01.2016

Suppleanter pr. 30. juni 2017		
Navn	Titel	Beskikkelsesperiode
Boye L. Jensen	Professor, dr.med.	01.04.2015 – 30.06.2017
Steffen Husby	Professor, overlæge, dr.med.	01.02.2016 – 30.06.2017
Helene Nørrelund	Overlæge, dr.med.	01.02.2012 – 30.06.2017
Pernille B. Lærkegaard Hansen	Professor m.s.o.	01.02.2016 – 30.06.2017
Tine Brink Henriksen	Professor, dr.med.	01.02.2012 – 30.06.2017
Helle Prætorius	Professor m.s.o.	01.03.2014 – 30.06.2017

Suppleanter fratrådt i perioden for årsberetningen		
Navn	Titel	Beskikkelsesperiode
Søren Laurberg	Professor, dr.med.	01.02.2012 – 31.01.2016
Hans von der Maase	Professor, dr.med.	01.02.2012 – 31.01.2016

Tabel 3

Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for natur-, teknologi-, og produktionsvidenskabelig forskning

Medlemmer pr. 30. juni 2017		
Navn	Titel	Beskikkelsesperiode
Hanne Andersen	Professor	01.06.2016 – 30.06.2017
Tine Brink Rask Licht	Professor	01.02.2016 – 30.06.2017
Ole Kirk	Vice President, ph.d.	01.02.2012 – 30.06.2017
Annette Kjær Ersbøll	Professor	01.04.2015 – 30.06.2017
Mikael Rørdam	Professor	01.07.2013 – 30.06.2017
Peter Sestoft	Professor	01.02.2014 – 30.06.2017

Medlemmer fratrådt i perioden for årsberetningen		
Navn	Titel	Beskikkelsesperiode
Berthe Marie Willumsen	Professor m.s.o.	01.06.2010 – 30.06.2016
Dorte Hammershøj	Professor ms.o.	01.02.2010 – 31.01.2016

Suppleanter pr. 30. juni 2017		
Navn	Titel	Beskikkelsesperiode
Lars Henrik Andersen	Professor	01.04.2015 – 30.06.2017
Frank Aarestrup	Professor	01.04.2015 – 30.06.2017
Marcel A. J. Somers	Professor	01.02.2016 - 30.06.2017
Bent Ørsted	Professor	01.02.2012 – 30.06.2017
Trine Bilde	Professor	01.07.2013 – 30.06.2017
Michael Zwicky Hauschild	Professor	01.11.2015 – 30.06.2017

Suppleanter fratrådt i perioden for årsberetningen		
Navn	Titel	Beskikkelsesperiode
Barbara Ann Halkier	Professor m.s.o.	01.02.2012 – 31.01.2016

Tabel 4

Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for kultur- og samfundsvidenskabelig forskning

Medlemmer pr. 30. juni 2017		
Navn	Titel	Beskikkelsesperiode
Keld Laursen	Professor	01.02.2016 – 30.06.2017
Signild Vallgård	Professor	01.11.2011 – 30.06.2017
Mette Hartlev	Professor, dr.jur.	01.02.2016 – 30.06.2017
Hans Henrik Edlund	Professor	01.02.2012 – 30.06.2017
Lene Koch	Professor	01.02.2012 – 30.06.2017
Erik Albæk	Professor	01.09.2013 – 30.06.2017

Medlemmer fratrådt i perioden for årsberetningen		
Navn	Titel	Beskikkelsesperiode
Michael Møller	Professor	01.02.2010 – 31.01.2016
Caroline Heide Jørgensen	Professor, dr.jur.	01.02.2012 – 31.01.2016

Suppleanter pr. 30. juni 2017		
Navn	Titel	Beskikkelsesperiode
Jens Vedsted Hansen	Professor, dr.jur.	01.02.2016 – 30.06.2017
Helle Vogt	Lektor	01.02.2016 – 30.06.2017
Christoffer Green Pedersen	Professor	01.02.2012 – 30.06.2017
Mette Ejrnæs	Professor	01.02.2016 – 30.06.2017
Charlotte Christiansen	Professor	01.02.2016 – 30.06.2017
Anne Marie Bülow	Professor	01.02.2014 – 30.06.2017

Suppleanter fratrådt i perioden for årsberetningen		
Navn	Titel	Beskikkelsesperiode
Michael Svarer	Professor	01.02.2010 – 31.01.2016
Ruth Nielsen	Professor, dr.jur.	01.02.2010 – 31.01.2016
Lise Drewes Nielsen	Professor	01.02.2012 – 31.01.2016
Thorsten Boring	Professor	01.02.2012 – 31.01.2016